

Ենք անում մեր հաջողությունների և ձախողումների վերաբերյալ»: Ես կավելացնեի, մի նայեր այսօրվա փորձություններին որպէս հավերժական: Երկնային չոր գործը նրկարածամկեն է: Մարզարձ Չոզնֆ Սմիթն ասել է. «Չատ բաներ կան, որ սպասվում են ապագայում: Հնտևաբար ... նկնք ուրախությամբ անենք ամեն բան, որ մեր ուժի սահմաններում է. և հետո, թող մենք կանգնենք հանգիստ, ամենայն համոզվածությամ՝ տնտելու Աստծո փրկությունը և նրա բացահայտվող բազուկը» (Վելու 123.15, 17):

Այս Զատիկի Կիրակի, ես հոյս ունեմ, որ մենք հնարավորություն կունենանք բնրելու մեր վկայությունները, որ մենք գիտենք, որ Աստված ապրում է և որ չխուզ Քրիստոն: Ես հոյս ունեմ, որ մենք կրենք մեր վկայությունները, որպէսզի մեր նրենքաները իմանան, թե որտեղ նն մեր սրտերը և որ մենք սիրում ենք նրանց: *Մեծագոյն սերն ու մեծագոյն ուսուցումը պետք է լինել մեր ունելու:*

Ես խնդրում եմ, որ Տիրոջ օրինությունները լինեն ծնողների և նրիտասարդների հետ, որոնք մնանում են հավատքով լի տներում, որ նրանք հասկանան, թե ինչ ուրախություն է լինել ընտանիքում, որտեղ կարող են իրենց սիրքած զգալ, ուղղություն ստանալ և առաջնորդվել: Իմ աղոթքն է, որ մենք լինենք հավերժական ընտանիքներ և հավերժ միասին չար Աստծո և Նրա Որդի՝ չխուզ Քրիստոն ներկայության մեջ:

Ես իմ հատուկ վկայությունն եմ բնրում, որ չխուզ Քրիստոն ապրում է: Նա կորած ոչսարների հովվեն է, մոլորված հոգիների փրկարարը, վիրավորված սրտերի բժիշկը, ողջ մարդկության հոյսը: Որպէս մեր Վարդապետ Նրա հետ նկնք կատարներ Աստծո հանդիպ մեր պարտավորությունը՝ հավատքով առ Նա և Նրա հավերժական սերը մեզանից յուրաքանչյուրի հանդիպ, ես աղոթքում եմ չխուզ Քրիստոնի անունով, ամեն: ■

ՀՐՈՒՏ

- See "Maud Muller," *The Complete Poetical Works of John Greenleaf Whittier* (1876), 206.

Երես Բրենդի Դ. Ֆութեր
Յոթանասութիւն

Մայրիկ Ե ինձ ասել

Միզուցն, մենք բոլոր այդ կերպ ննք պատասխանում մեր մասրենի սիրում, որովհետու այն մազումսախորում է մեր Փրկչի սերը:

Նրը կարևոր պատասխանաւությունը է տվել ծնողներին իրենց զավակներին հոգենոր սնուցում տալու համար: Եթենմն այդ պատասխանաւությունը ընկնում է միայնակ ծնողի վրա: Մայրս համարաբար նրիտասարդ էր, նրը հայրս մահացավ, թողեննով նրան միայնակ չորս նրենքաների հետ: Սակայն նա հավատքով և քաջությամբ դիմակայնոց դժբախտությանը, խոստանալով մեզ, որ ներ մենք մենք ճշմարիտ ուղու վրա, վերջում ավելի լավ կլինի, քան սկզբում: Սորմննի Գրքի քաջարի մայրների զավակների պիս, «մենք չկասկածեցինք, մեր [մայրը] գիտնը դա» (Ալմա 56.48): Եղբայրներ և քոյրեր, ես իմ մաշկի վրա եմ զգացնել, որքան մեծ ազդեցություն են քոյրնում մայրները:

Իմ մոտ ընկնը Դոն Փիրտոնը մի անգամ կիսվեց իր փորձառությամբ, որը ցոյց է տալիս այդ ազիցությունը: Սի նրենկը, իր չորսամայակը որդին, Երիկը, խնդրում է նրան իր համար գիրը կարդալ: Երիկն ընտրել էր իր սիրենի գիրը՝ *Փասդի Փորքի օղապատիկիրով աղկածները:* Դա պատմություն է մի ընտանիքի մասին, որն ապրում էր ծովի կղզիների վրա և օդապարիկով ճամփորդում մի կղզուց միուսը: Գիրքը նկարագրդ էր, տերսատ չկար, այնպէս որ Եղբայր Փիրտոնը

իր խոսքնորվ սկսնց պատմել այն: «Փաղին օդապարիկով իջնում է կղզու վրա: Նա օդապարիկի կողքից թոկը իջնցնում է ներքև»:

Երիկն ընդիհատնեց նրան. «Հայրիկ, ոչ թե թոկ, այլ պազան!»:

Եղբայր Փիրտոնը նայեց Երիկին և ապա գրի նկարին, և շարունակնց. «Փաղին դուքս է գալիս օդապարիկից և ծառից իջնում: Օ՛, ոչ, նրա վարակուն կառչն է ճյուղից»:

Երիկը կրկին ընդիհատնեց նրան. «Հայրիկ, ոչ թե վնրարկու, այլ բաւական!»:

Այդ ժամանակ Եղբայր Փիրտոնն անհանգստացավ և, Դիմնով, տղային ասաց. «Երիկ, այս գրքում բանք չկան, միայն նկարներ են: Ինչո՞ւ ես պնդում, որ դա բաճկոն է»:

Երիկը պատասխաննեց. «Որովհետու մայրիկն է ինձ ասն»:

Հայրը փակեց գիրքը և ասաց. «Երիկ, ինչ ես կարծում, ո՞ւմ խոսք է հիմնականում անցնում այս տանը»:

Այս անգամ Երիկն ուշադիր մուածեց և պատասխաննեց. «Քոնը, հայրիկ»:

Եղբայր Փիրտոնը Ժապտաց որդուն՝ ինչպիսի բացառիկ պատասխան: «Որտնոյց գիտն՞ս», - հարցրեց նա:

Երիկն արագ պատասխաննեց. «Մայրիկն է ինձ ասն»:

Ինչպես նախագահ Չնյմս Ի. Ֆառաւտն է ասն. «Մայրության մեջ է

ամփոփվում ողջ աշխարհի բարությունը: Անչափելի է մոր ազգեցությունն իր նրենսաների կյանքում» (“Fathers, Mothers, Marriage,” *Liabona*, Aug. 2004, 3).

Ըստ աստվածային ծրագրի, դաստիարակներ կանանց տրված հոգևոր ժառանգության մասն է: Ես տեսնել եմ դա դրատըրներիս մեջ: Տնանում եմ թռռներիս մեջ, նոյնիսկ նախքան քայլել սովորներ, նրանք ցանկանում են գրելով իրենց տիկիններին և խնամել նրանց:

Իններկ ագարակատներ և աշխատներ ազարակում, նու հնարավորություն նմ ունեցել մոտիկից տեսնելու, թե ինչպես է մայրական բնական սերը դրսերվում բնության մեջ: Ամեն զարում մենք կովնորի և նրանց նորածին հորթերի նախիրը քշում ենք Այդահոյի Սննդ Գնտի ափով, որտեղ նրանք մոտ մնել ամիս արածում են սարերի ստորոտում: Ապա մենք հավաքում ենք նրանց և քշում ճանապարհով ներք թե դնայի փարախմենրը: Այնտեղից նրանց լցնում են բնոնատարների մեջ և տանում Սոնտանայի ամսային արոտավայրերը:

Մի հատկապն շոգ զարնանային

օր նս օգնում եի նախիրը հավաքն, քննով հոտի հետևից, որը շարժվում էր դնայի փարախը տանող փոշոտ ճանապարհով: Իմ գործը ճանապարհից շնորհած հորթերին հավաքն էր: Նրանք դանդաղ էին շարժվում, և նս խորհնլու ժամանակ ունեի:

Քանի որ շատ շոգ էր, հորթուկները շտապում էին ծառերի ստվերի տակ: Իմ միտքն նկան Եկեղեցու երիտասարդները, ովքեր նրբնմ շնորհում են նեղ ու անոնկ ճանապարհից: Ես նաև մտածեցի նրանց մասին, ովքեր հնացել են Եկեղեցուց կամ մտածել են, թե Եկեղեցին լրել է իրենց սիրտը, նրբ նրանք շնորհել են ճանապարհից: Ես մտածեցի, որ շնորհելով պարտադիր չեմ, որ շարից գա, վնաս հասցնելու համար: Երբնմն դա կարող է ստվեր լինել:

Մի քանի ժամ շարունակ նս փորձում էի հավաքն ճանապարհից շնորհած հորթերին, քրտինքը հոտում էր դնարիս վրայով, և նս հուսակ-տուր բղավնցի հորթերի վրա. «Հնատներ ձեր մայրերին: Նրանք գիտննոր պետք է գնան: Նրանք նախկի-նում անցեն նս այս ճանապարհով»:

Նրանց մայրերը գիտենին, որ, թե պետք այդ պահին շոգ էր և ճանապարհը փոշոտ, հետազոտմ ավելի լավ էր լինելու:

Երբ վնրջապն նախիրը հավաքնոցինք փարախում, տնասնը, որ նրեք կովենը նարդայնացած շարժվում են դնայի դարպասը: Նրանք չեն կարողանում գտնել իրենց հորթերին և կարծեն զգում էին, որ նրանք մնացել են ճանապարհին ինչ-որ մի տեղ: Կովեյոններից մնելու հարցուց ինձ, թե ինչ աննոր: Ես ասացի: «Ինձ թվում է նս գիտնն, թե որտեղ են այդ հորթերը: Մենք քարորդ մղոն հնտ սաղարթախիտ ծառեր կան: Վատահ նմ, նրանք այնտեղ են»:

Ես Ժիշտ էի, ինչպես որ կասկածում էի, մեր կորցրած հորթերը նիրհում էին ստվերում: Երբ մոտեցանք, և ուզում էինք նրանց հավաքներ, նրանք խրբնած դիմադրում էին մնաց: Նրանք վախնցան, որովհետև մնեք նրանց մայրերը չինըր: Որքան մնեք նրանց ցանկանում էինք տանել դնայի փարախը, այնքան նրանք կամակոր էին դառնում, և ի վերջո նս ասացի կովեյոններին: «Կներենք տղաներ, նս ավելի լավ միջոց գիտնմ: Եկեղեց հնտ գնանք և նրանց մայրերին բնրներ այստեղ: Կովերը կզան և իրենց հորթերին կզտնեն, և հորթերը կինտունն իրենց մայրերին»: Ես Ժիշտ էի: Մայր կովերը Ժիշտ գիտենին, թե որտեղ պետք է գտնենին իրենց հորթերին, և նրանք իրենց նտեսից հորթերին բնրնցին փարախ, ինչպես նս էի ններարեն:

Եղբայրներ և քույրներ, այս աշխատիում, որտեղ յուրաքանչյուրին ազատ կամք է տրված, մեր սիրելի նիրերից ումանք կարող են որոշ ժամանակով շնորհել: Սակայն մնեք նրբնը չպետք է հուսահատվներ: Մնեք պետք է միշտ ետ գնանք նրանց համար՝ նրբնք չղաղաքնուկ փորձն: Մենք մարզաբն՝ Նախագահ Թուման Ս. Սոնտանը, մնաց խնդրել է զնալ և փրկել մեր կորած սիրելիներին (տես, օրինակ, “Stand in Your Appointed Place,” *Liabona*, May 2003, 54–57): Քահանայության դնկապարների օգնությամբ ծնողները պետք է շարունակեն ետ զնալ և գտնեն իրենց կորած նրենսաներին, նրանց հավաստիացնելով, որ միշտ

«ոտնը», ընտանիքն ու Եկեղեցին նրանց վերադարձին նն սպասում: Մնաք նրբնք զգիտննք, թն նրբ սիրոց կարող է շրջվել: Մնաք նրբնք զգիտննք, թն նրբ կարող է հոգին հոգմն ու մաշվել աշխարհից: Երբ դա տեղի է ունենում, միշտ նրեխաններն առաջինը իրնոց Մայրիկին նն դիմում, այնպիսի զգացումննրով, որոնք արտահայտված են Էլիզաբեթ Արնու Ալնի այս բանաստեղծության մնջ:

*Ետ սպացնք, Օ՛, տուղիներ իմ
անցած,*

*Մաշվել եմ չափչափամից,
աղոցութեանը ենթածած,*

*Հոգնել եմ խոսքերից՝ դաստիկ,
սուր ու նվասուր,*

*Մայրիկ, տեևշում է քնի սկսու
կալուսում:*

*Իմ անցած օրերում սկսուն իմ
երրեկ*

*Սոր սկսու սնու դնու չի
ճառաչել:*

*Մայրիլի սկնու ոչ ոք ցավիր չի
վսնել,*

*Իմ խոցլած եղողոց և մորից
եղողնասունց:*

*Ծանրացած կուպերիս իջել
է քոնի,*

*Օրորի ինձ, մայրիկ, քնի եմ
ուզում:*

(“Rock Me to Sleep,” in *The Family Library of Poetry and Song*, ed. William Cullen Bryant [1870], 190–91; punctuation modernized.)

Միգույն, մնաք բոլորս այդ կերպ ննք պատասխանում մնք մայրերի սիրում, որովհենու այն մարմնավրում է մնք Փրկչի սնրը: Ինչպես Նախագահ Չողնֆ Ֆ. Սմիթն է ասն: «Մայրական ծշմարիտ սնրն էությամբ ավելի մոտեն Աստծո սիրուն, քան որևէ այլ տնասկի սիրուն»: (“The Love of Mother,” *Improvement Era*, Jan 1910, 278)

Ինչպես ամեն ինչում, Փրկչը կատարյալ օրինակ ծառայնց այն սիրով, որ Նա տածում էր Իր նրկրային մոր հանդեպ: Անգամ Իր մահկանացու կյանքի վերջին պահերին, Գնքսնմանի տառապանքի ժամանակ, որտեղ կար ծաղրանք, վշնրից պասկ, ծանր խաչ, որի վրա Նրան դաժանաբար գամնցին, տինզերքական այդ կննտրոնամտ պահին չխոտար խաչի վրայից ննրք նայնց և տեսավ Իր մորը, Մարիամին, որն եկել էր իր Որդու հետ լինելու համար: Նախքան մահանալը Նա մի վերջին անգամ սնը ցուցաբննց, հավաստիանալով, որ իր մայրը հոգատար ձնոքերում է, ասնով Իր աշակերտին: «Ահա քո մայրը» (Հովհաննես Ժթ.27), և հենց այդ պահին այդ աշակերտը իր տուն տարավ նրան: Ապա չխոտար գիտեր, որ «ամեն բան արդեն լրացած է», Իր գունդը խոնարհնց և մահացավ (տես Հովհաննես Ժթ.28–30):

Այսօր նս կանգնած նմ ձնը առջև և բնրում նմ իմ վկայությունը, որ չխոտ Քրիստոսը Փրկչը և Քավիչն է աշխարհի: Սա Նրա Եկեղեցին է, չխոտ Քրիստոսի Վերջին Օրնի Սրբնի Եկեղեցին: Մնը Երկնային Հայրը ցանկանում է, որպեսզի Իր բոլոր զավակները վերադարձն իր մոտ: Ես սա անկասկած գիտեմ իմ սրտում Սուրբ Հոգու վկայության շնորհիվ: Ես միշտ չնմ իմացնել, երբ փոքր էի, ստիպված էի ապավինեն ծնողներիս վկայությանը: Մայրս հավաստիացնում էր ինձ, որ նրեն նս մնամ միշտ ուղու վրա, նրեն անգամ թվու է շոգ է ու ճանապարհը փոշոտ, նույնիսկ նրեն լինում նն ուղու շնորհանուր, վերջն ավելի լավ կլինի, քան սկիզբը: Ես հավերժ նրախտապարտ կլինեն, որ Մայրիկն է ինձ ասել, չխոտ Քրիստոսի անունով, ամեն: ■